

som væsenligt skulde have bidraget til at fremkalde og forværre de Dyrtidsaar, der i det 18de Aarhundrede saa ofte hjemsøgte Frankrig, — aldrig har bestaaet og ikke kunde bestaa. Regeringen har tværtimod ved sin Kornpolitik bidraget til at mildne Dyrtiden, — vil Forf. i sin Iver for at revaske »l'ancien regime« gøre gældende. Særligt udførligt dvæler han ved Pagtens »Opfinder«, Le Prévôt, hvem han skildrer som Kæltring og Galmand. Det kostbare Værk, hvoraf kun 352 Aftryk er tagne, er forsynet med enkelte Illustrationer, deriblandt et Billede af Le Prévôt som Statsfange.

C. W. Kambli, die sozialen Parteien und unsere Stellung zu denselben. St. Gallen, Verl. v. Huber & Co. (E. Fehr). 1887. (508 S.) (7 M)

»Vor« Stilling til de sociale Partier, — staar der paa Titelbladet. Hvis Stilling? Forf. forklarer derom følgende: Paa et religiøst Møde i Murten i 1884 havde han, der er Præst i Schweiz, St. Gallen, indledet en Diskussion om »den liberale Kristendoms Stilling til de sociale Partier.« Efter Mødet tog han fat paa den skriftlige Udarbejdelse af sit Foredrag; men den tog Tid, og alt medens han arbejdede herpaa, voxede det oprindelige Foredrag op til en hel, tyk Bog. Det forekom ham nu, og med Rette, at det vilde være for anmassende og overhovedet ikke hensigtsmæssigt at give Bogen en Titel som »den liberale Kristendoms Stilling til de sociale Partier«: mange af den »liberale Kristendoms« Tilhængere kan have afvigende Meninger om de sociale Partier, og omvendt kan Folk, der staar udenfor denne religiøse Retning, i Meget være enige med Forf. Saa foretrak han da den ovenanførte, noget uklare Titel.

Naar Bogen nu er voxet op til over 500 Sider, ligger Grunden hovedsagelig deri, at Hr. K. har fyldt den med alenlange Citater af en Mængde Forfattere. De mange, lange Citater gør Læsningen trættende. En anden Fejl er Uensartetheden i Behandlingsmaaden, undertiden en meget ud-

tværet, undertiden en altfor knap Fremstilling. Forf. er ojsynlig ikke Fagmand, ikke Nationaløkonom, heller ikke nogen skarp Tænkner. Han er en frisindet protestantisk Præst, — og i denne Egenskab vender han sig særligt mod de anti-kirkelige Partier til den ene, og de reaktionære kirkelige Partier til den anden Side. Naar han ivrer mod Socialdemokraternes Ugudelighed, har det ikke saa megen Interesse; det er et altfor fortærsket Omraade; — naar han ivrer mod den indre Mission, forlener hans præstelige Værdighed altid denne Polemik nogen Interesse. Trods alle Mangler vil Bogen nok kunne hjælpe det større Publikum med at finde sig tilrette mellem Manchesterpartiet, den religiøse Socialkonservatismes Parti, Socialdemokratiet, Statssocialismen, de Kristeligt-Sociale i Tyskland og i England og hvad nu de forskellige »sociale Partier« hedder. Han opregner Punkt for Punkt baade det »Berettigede, Fortjenstlige, Rigtige«, og det »Fordærvelige og Forkastelige« ved de respektive Partier, lader, som antydet, skønt Præst, helst Andre tale, men griber dog ogsaa selv Ordet.

F. Rohnstock (Sekretär und Hafenmeister beim k. deutschen General-Konsulat in Konstantinopel), volkswirtschaftliche Studien über die Türkei. I. Salonik und sein Hinterland. Konstantinopel, Commissions-Verlag von Lorentz u. Keil 1886. (299 S.) (6 M.)

Macedonien og Øvrealbanien er det Landomraade, som denne Bog omfatter. De »nationaløkonomiske Studier« strækker sig, for dette Binds Vedkommende, ikke synderligt videre end til en detailleret Varestatistik, statistiske Oplysninger om de enkelte Varers Produktion, Indførsel og Udførsel; om Landets øvrige nationaløkonomiske Forhold faar man intet eller saagodtsom intet at høre.

Staatswissenschaftliche Studien. Herausg. v. Prof. Dr. L. Elster. I. H. 5 og 6 Jena, Verlag von Gustav Fischer, 1887.

Det 5te Hefte af disse »Staatsw. Studien«, Dr. Gustav Karl Metzler's Doktor-Dissertation, bringer »Statistische